

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8XCdo/25/2017
Identifikačné číslo spisu:	6812206679
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6812206679.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne POHOTOVOŠŤ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 4 C 329/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. septembra 2016 sp. zn. 17 Co 383/2016, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie konania z a m i e t a.

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 25. apríla 2013 č. k. 4 C 329/2012-35 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66,- Eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 29. septembra 2016 sp. zn. 17 Co 383/2016 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil [§ 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)].

3. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a pre rovnaké vady aj uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil bez náhrady. Dovolanie odôvodnila tým, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, súd bol nesprávne obsadený (§ 420 písm. e/ C.s.p.) a že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na

spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Žalobkyňa zároveň navrhla konanie prerušiť a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka zákona č. 71/1992 Zb. s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a taktiež odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.) a za ktorú koná jej zamestnanec s právnickým vzdelaním (§ 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) po tom, čo nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovoláním) napadnutého rozhodnutia, skúmal najskôr, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

5. Z obsahu dovolania žalobkyne vyplýva, že navrhuje dovolacie konanie prerušiť podľa § 162 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a podať ústavnému súdu návrh na konanie o súlade položky 17a Sadzobníka, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. s ústavou. Žalobkyňa uviedla, že inštitút námietky zaujatosti predstavuje procesnú obranu proti sudcovi, u ktorého má účastník konania pochybnosti o jeho nezaujatosti pre pomer k veci, ktorá sa nemá spoplatňovať, pretože je jediným prostriedkom, ktorým sa účastník môže domôcť preskúmania prípadného dôvodu na vylúčenie sudcu. Poplatok za námietku zaujatosti má podľa nej povahu fakticky poplatku za vyjadrenie sa k otázke nestrannosti sudcu v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, čo je neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

6. Najvyšší súd návrhu žalobkyne na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/ C.s.p. nevyhovel a tento zamietol, pretože položku č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. nepovažuje za rozpornú s ústavou a jej článkom 46 ods. 1.

7. Podľa § 162 ods. 1 písm. b/ C.s.p. súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá ústavnému súdu návrh na začatie konania.

8. Najvyšší súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobkyne, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti jej bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu. Položka č. 17a bola do Sadzobníka súdnych poplatkov opätovne zavedená zákonom č. 621/2005 Z.z., pretože dochádzalo k zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti a tak k zbytočnému predlžovaniu konania. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu predmetný poplatok by mal mať povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Takéto obmedzenie je podľa najvyššieho súdu primerané a prispieva aj k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Daný poplatok za námietku sa navyše v prípade jej oprávnenosti účastníkovi konania podľa § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. vráti. Otázkou vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku z 19. júna 2001, č. sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku uviedol, že nikdy nevylúčil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu a konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odseky 59, 60).

9. Z týchto dôvodov najvyšší súd zastáva názor, že žalobkyňa namieta rozpor s právom na prístup k súdu neoprávnené, a preto jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/ C.s.p. zamietol.

10. Dovolací súd ďalej skúmal, či dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (por. § 428 C.s.p.). V danom prípade žalobkyňa v dovolaní namietala, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. e/ a f/ C.s.p.

12. V zmysle § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C.s.p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

13. Žalobkyňa dovolaním napadla uznesenie odvolacieho súdu potvrdzujúce uznesenie súdu prvej inštancie o vyrubení súdneho poplatku. Jej dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nie je ani rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (porovnaj tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 XCdo 13/2017, 3 XCdo 14/2017, 6 XCdo 53/2016, 8 XCdo 3/2017, 16 XCdo 405/2016, 3 XObdo 8/2017). Dovolací súd preto jej procesne neprípustné dovolanie bez ďalšieho odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.